

C. P L I N I S E C U N D I

**Des wydt - vermaerden Natuur-
kondigers bys Boecken.**

Handelende van de Nature,

- I. Van de Menschen.
- II. Van de viervoetige en kruypende Dieren.
- III. Van de Vogelen.
- IV. Van de kleyne Beestjes of Ongedierten.
- V. Van de Visschen, Oesters, Kreeften, &c.

**Hier zijn by-geboeght de Schriften van ver-
scheiden andere oude Nuteuren / de Natuur
der Dieren aengaende.**

En nu in desen laetsten Druck wel het vierde part ver-
meerdert, uyt verscheyden nieuwe Schryvers
en eygen ondervindinge: en met veel
kopere Platen verciert.

t' A M S T E R D A M.

By Abraham en Jan de Wees, Boek-verkooopers /
inde 4. Evangeliste.

C. PLINIUS S. van de
Menschen, Beesten,
Vogelen en Visschen.

schen boeten / ende met de boozste des Menschen handen
gelijcken. Dese Dieren en zijn daer na te Komen niet meer
gesien.

Elanus: By het Schulpmeuz bintmen een Dier dat sich
op het landt geneert / 't welk wel mochte het Hof-dier ge-
noemt worden / want sijn huydt is verbloemt met allerley
schoone herwen / eben gelijk eenen schoonen Hof met Bloe-
men / ende heel wonderlijcke onderspreken de gout-geele
haren / 't heeft oock twee schoone Hemels-blauwe Oot-
ten / en een Muyl gelijk de Egyptische Honden.

D. Gesn. Card. Daer word een Aep gebonden / die recht
op haer beenen gaet / en heeft eenen staert en beenen gelijk
een Wilde-man / ober 't gantsche lijf is hy rup gh / en heeft
een bysondere liefde tot de jonghe kinderen / oock tot de
Vrouwen / het is een zeer onkupsch en ontuchtigh Dier /
doch zulcken subtylen kop / dat het met sijn verstant heel
menschen te boben gaet / inzonderheyt de Egyptenaers / Mus-
mider / Laponea / en sommige andere Barbarische lleden.

Dit is den Baviaen: by de oude Schryvers niet recht bekend,
wions beschryvinge en afbeeldinge hier na volgen sal.

Het twintighste Capittel.

Van de Rhinoceros. Neushoorn

Ober de hier boben-verhaelde Schouw-
spelen / worden oock eenen Rhinoceros gheroont / die hadde
booz

hoorn op sijn Neuse een hoorn/ van diergelijcken zijnder na-
maels te komen beel getoont geworden.

Strabo lib. 16. Den Rhinoceros die ik in Alexandria
gesien hebbe/ was so groot als eene Stier/ hy en was niet
geel-berwigh/maer gelijk een Olyphant/ om sijnen snijpt
sagh hy gelijk een Wilt-swijn/ alleen dat onderschept was
er/ op den Neus droegh hy eenen krommen hoorn/ harder
dan eenigh been/ hy hadde van den rugghe af tot de beenen
toe/ groote breede Schulpen/ gelijk oft se hem daer aen ge-
gozt hadden geweest.

Hy is des Olyphanten geboren Erf-lyant/ en als hy met
dien strijden wil / soo doet hy eerst sijnen hoorn aen de stee-
nen/ en daer mede sreekt hy hem terstout na de buyk / de-
wyl het schijnt dat hy weet dat hem die weck is. Dit Dier
lijkt den Olyphant seer na met de langhte/maer hy heeft
beel korter beenen/ en is meestendeel geelachtigh.

Linschoten schrijft: Dese Rhinoceros wordt gevonden in Ben-
galen en Parane, sijn kleur is doncker blaeuw en witachtigh, alle
het gene aen sijn lyf is, houdense in Indien in grooter weerden, en
wordt in vele Medecynen gebruyckt, bysonder synen hoorn, als hy
drinckt soo moet synen hoorn in't water komen, daerom wachten
vele Beesten daer na, om dat hy 't water gesonder maect, eenige
meynen dit soude den Eenhoorn zyn, eenige Autheuren seggen, hy
heeft noch een hoorn op sijn neck, recht boven de voorste voeten,
maer soo groot niet als die op den neus, doch al'oo hart.

Lautens Surlus verhaelt, dat den Koning van Portugal Emanuel,
tot Lisboa een kamp liet houden van een Rhinoceros met eenen
Olyphant, in't Jaer 1515 waer in den Olyphant overwonnen wiert.

In't Jaer 1581 wierden tot Lisboa, als den Koning van Spangien
Philippus aldaer was, een Olyphant met een Rhinoceros ghebracht
uyt Indien, dewelke den Koning mede nam na Madril in Spangien.

Elianus: Als den Rhinoceros met den Olyphant bech-
ten wil / het welke meestendeel om der Weyden wille ge-
schiedt / soo doet het sijnen hoorn tegen de steenen/ en loopt
den Olyphant terstout tusschen de beenen/ en rukt hem met
sijnen krommen hoorn den buyk open / den welken hem
seer zacht ende weeck is/maer soo hem dat mislucht/ slaet
hem den Olyphant met sijn langen snijpt ter neder/ en ver-
scheurt hem.